

Toponímia de Rasquera

Miquel S. Jassans:
Grup Cultural Rasquera,
Rasquera, 1988.
165 x 228 mm. 234 pp.

És una publicació polidament impresa per la impremta Requesens, de Montblanc. És la primera experiència de l'autor - professionalment dedicat a les belles arts i vocacionalment, a l'arqueologia - amb un recull de noms de lloc. Una primera experiència reeixida. El treball és meticulós i acurat, redactat amb un to planer, amb intercalació d'algunes corrandes. Aplega 868 noms diferents aplicats a 1.363 indrets. Van ordenats alfabèticament, amb entrada per als específics. Hi ha també una entrada per a cada genèric, des de la qual es reporta a tots els específics que li corresponen. Alguna entrada alfabètica (480/734, per exemple) és

desplaçada, potser per vacil·lació o perquè una fitxa va canviar involuntàriament de lloc a última hora. Inclou un pla de la vila i un mapa del terme, copiat d'una edició de cartografia militar, amb els noms corregits; queda una mica espès per mor dels puntejats que expressen la vegetació i altres senyals sense interès toponímic; hauria valgut més de suprimir-los. Conté diverses fotografies. És el segon inventari toponomàstic que apareix de la Ribera d'Ebre, després del de Benissanet, d'Artur Bladé. És un recull integral, amb inclusió d'antroponímia, que comprèn uns dos-cents noms de casa, una seixantena de renoms i setanta-cinc llinatges, Benages i Farnós entre els més abundants. A les partides de terra - més de cent - hi ha noms la significació

dels quals resulta obscura: Aumerques, Biens, Cosp, Faramunt/Ferramunt, Massua, On, entre alguns altres. S'observa una abundància de paraules planes amb la terminació o: Garrupo, Malalo, Fitxango, Merlo, Peiro, Santo, Flanxo, Campano, etc. Set pàgines del començament són dedicades a oferir una visió general del terme (50 km², en gran part abruptes i accidentats, amb un desnivell que va de cap els 50 metres de vora el riu fins als 941 de la Creu de Santos) amb indicacions geogràfiques, geològiques, meteorològiques, arqueològiques, folklòriques i dialectològiques. L'enquesta oral ha comptat amb set col·laboradors locals principals. Per a la investigació documental, s'ha recorregut als arxius parroquial i municipal de Rasquera, a l'episcopal i

municipal de Tortosa, a l'històric de Tarragona, al de la Corona d'Aragó i al d'algunes famílies de la vila. S'ha fet, doncs, un escorcoll considerable pels arxius, tot i que amb uns resultats escassos quant a documents anteriors al segle XVII, a causa, probablement, d'haver correspost la parròquia a la castellania d'Amposta, la documentació de la qual no ha estat localitzada. L'autor no aventura - tal com cal en aquests treballs - hipòtesis etimològiques; n'ofereix només d'alienes sobre el substantiu Rasquera ("capdamunt de l'Ebre" o derivat de l'ètim risc). És un treball seriós, que fa una aportació important al coneixement d'un sector de l'extrem meridional de la Ribera d'Ebre.

RAMON AMIGÓ

Secció de Ciències de la Comunicació

Cine-Club

divendres, 2.12.88
CASABLANCA

Michael Curtiz
T.O.: Casablanca.
Warner Bros, USA,
1943. B/N.

Int.: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman, Paul Henreid i Claude Rains. Retorna el clàssic, el mite. La culminació del cinema negre i del romanticisme, Bogart i Bergman en el seu zenit; un seguit d'insuperables actors de suport. i un tema musical, *As time goes by*, eix argumental i melodia sempre vigent.
v.o. anglesa, s/cast.

divendres, 9.12.88

**MINICICLE
JOHN HUSTON:**

**VIDES REBELS/
ELS
DESARRELATS**

T.O.: The misfits. United Artists, USA, 1961, B/N.
Int: Clark Gable, Marilyn Monroe i Montgomery "Monty" Clift. Amb guió d'Arthur Miller, per poc temps més marit de Marilyn, John Huston realitzà un magnífic poema elegíac, a l'entorn d'una professió a punt d'extingir: els cowboys. Aquest film resultà també el capvespre de dos dels seus protagonistes, ja que és el darrer film de Gable i el darrer acabat de Ma-

rilyn.
v.o. anglesa, s/cast.

dimarts, 13.12.88
**SALA D'ACTES DEL
CENTRE DE LECTURA.**

**CONFERÈNCIA A
CARREC DE
JOAQUIM
MALLAFRÈ,**
traductor de James Joyce,
amb el títol:

**DUBLINESOS:
JAMES JOYCE/
JOHN HUSTON.**

divendres, 16.12.88 -
**MINICICLE
JOHN HUSTON:**

**ELS MORTS/
DUBLINESOS**

T.O.: The Dead. USA 1987. Color. Int.: Anjelica Huston, Donald Mc Cann, Cathleen Delany i Helena Carroll. Darrer film de Huston, el qual no el veié estrenat. A partir del darrer conte del llibre *Dublinesos* de James Joyce, el gran Huston ens ha legat un serè testament, reflexió lúcida sobre la vida i la mort.

v.o. anglesa, s/cast.
**TOTES LES PROJECCIONS ES FARAN AL
THEATRE BARTRAL,
A 2/4 D'ONZE, DE LA
NIT.**